

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (9)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5535

**Phönix Röntgenröhrenfabriken Aktiengesellschaft,
Rudolfstadt i./Thüringen, Nemačka.**

Rentgenova cev sa jamastim izvorom za proizvođenje oštih slika.

Prijava od 18. juna 1926.

Važi od 1. oktobra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 19. juna 1925. (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na rentgenovu cev, čija antikatoda u svom ogledalu na napadnom mestu snopa katodnih zrakova pokaže jednu jamu. Ovaj način izvođenja antikatodi poznat je kod rentgenovih cevi sa takozvanim autoelektronskim pražnjenjem kao sredstvo da se postavljanjem šiljaste katode ovih rentgenovih cevi u jamu poslige električna podela polja, kojom se izbegavaju suviše male, specifično jako opterećene tačke za ispuštanje X-zrakova, koje se inače pojavljuju.

Korisna dejstva druge vrste doprinosi primenjamastog izvora rentgenovih zrakova kod rentgenovih cevi bez autoelektronskog pražnjenja. Da bi se dobile oštore slike pomoću rentgenovih zrakova pri prosvetljavanju zracima ili rentgenovom fotografskom snimanju, potrebno je, da je napadno mesto katodnih zrakova na antikatodi, t. j. prvo bitan izvor rentgenovih zrakova, što je moguće manji. Pošto nasuprot tome moć opterećenja rentgenovih cevi strujom raste sa veličinom napadne površine katodnih zrakova na antikatodi, mora se kod ravnih ogledala povećati izvor za ispuštanje zrakova preko mere, potrebne za postizanje oštih slika, da bi se izbeglo raspršivanje metalnog antikatodnog ogledala, kao i druga štetna dejstva.

Ako se sada deo antikatodnog ogledala koji leži u dovoljno malom prostoru, pogodnom za proizvođenje oštih slika, načini

kao jama, onda se napadna površina katodnih zrakova povećava, a time se povećava i moć opterećenja strujom rentgenovih cevi, n. pr. udvostručava se, ako je jama poluloptastog oblika, i to uvek pri istoj oštini slika, za koju je, kao što je poznato, merodavna obimna linija. Pošto sekundarni katodni zraci, koji izlaze od napadnih mesta katodnih zrakova, proizvode na zidovima jame, na koje napadaju, dopunske rentgenove zrake, povećava se iskorisćavanje zrakova. Iz istih razloga, pošto se sekundarni katodni zraci, koje primaju zidove jame, gube na zidovima jame, smanjuje se primenom jamastog izvora za ispuštanje zrakova i neželjeno zračenje drška antikatode, odn. anode.

Pri izradi rentgenovih cevi sa jamastim izvorom za zračenje nailazi se u mnogim slučajevima na teškoće, da se pre aktiviranja rentgenovih cevi udesi pravo regulisanje elektroda upravo tako, da snop katodnih zrakova na antikatodi tačno pada u jamu. Stoga se korisno može jedna od elektroda, n. pr. antikatoda, tako rasporediti, da je za vreme izrade rentgenovih cevi pokretna u maloj meri, dovoljnoj za taj cilj, i pošto je dobila potrebno regulisanje, može se utvrditi.

Jedan primer izvođenja za to šematički je predstavljena sl. 1, u uzdužnom preseku kroz rentgenovu cev, u koliko se liče toga. Prema katodi (a) suprotno ležeća antika-

Ioda (b) ima u svom antikalodnom ogledalu (c) jednu jamu (d), koja služi kao izvor za ispuštanje zrakova. Zatopljeni prsten (g), koji spaja antikalodni držak (e) sa stakлом (f) vakuumskog suda rentgenovih cevi, saстојi se, kao i obično, od metala tankih zidava i može pogodnim davanjem oblika, n. pr. utisnutim kanalima (h) lako dobiti dovoljnu pokretljivost, da bi se, dok se antikaloda (b) sa svojim držkom samo задрžava na istom, omogućilo regulisanje antikalode sa njenom jamom u pravcu katodnog zračenja, na pr. pritiskom štapa ili t. sl. na unutarnji zid šupljeg antikalodnog drška.

Ako je podesnim regulisanjem postignut potreban položaj antikatode, onda se može izvršiti utvrđivanje antikatode u tom položaju, na pr. — u slučaju radiatorskog hlađenja spajanjem metalnog štapa (bakarnog ili t. sl.), koji se cilindrično zavaruje sa antikatodnim telom, ili kao u predstavljenom primeru izvođenja, u slučaju hlađena tečnošću, spajanjem cevi (i), koja se uvrće u antikatodno telo sa staklenim telom rentgenove cevi, sa zaklopcom (k), koji zatvara antikatodni grlić rentgenove cevi.

Utvrdjivanje se može i tako izvesti, kao što pokazuje sl. 2 u jednom primeru izvo-

đenja. Pokretni noseći deo antikatode, dakle tanak zatopljeni prsten (g), koji ima kanale (h), izlije se sa masom za punjenje, koja se dovodi u tečnom stanju, brzo očvrse i dobro prijedaju, na pr. kit ili kalaj, i na taj način ukruti. Tada nije potrebno sredstvo za utvrđivanje.

Patentni zahtevi:

1. Rentgenova cev sa jamastim izvorom za zračenje, naznačena time, što se antikatoda predhodno zadržava samo na zatopljenom prstenu sa tankim zidovima, kojem je data dovoljna pokretnjivost pomoću ulisnutih kanala (h), ali je tako podešena, da se može utvrditi još u onom stanju izrade rentgenove cevi, koje omogućava izlaženje kalodnih zrakova sa katode.
 2. Rentgenova cev po zahtevu 1, naznačena time, što je pokretni noseći deo antikatode izliven sa masom za punjenje, koja se dovodi u tečnom stanju, brzo očvrstne i dobro prijanja.
 3. Rentgenova cev po zahtevu 1 ili 2, naznačena time, što se konačno učvrđivanje antikatode vrši pomoću bar jednog metalnog dela (radiatorski štap, cev za hlađenje tečnašću ili t. sl.), koji je čvrsto spojen sa telom rentgenove cevi.

Fig. 1.

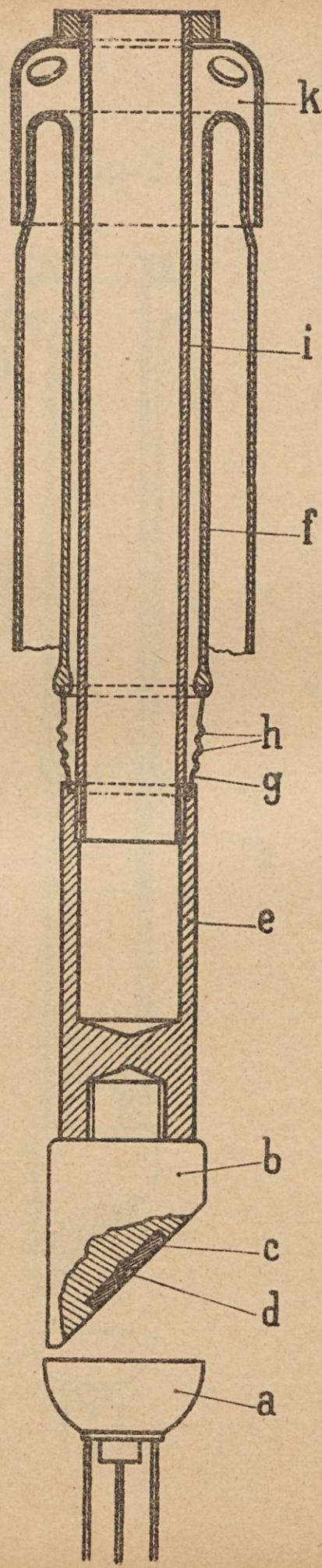

Fig. 2.

